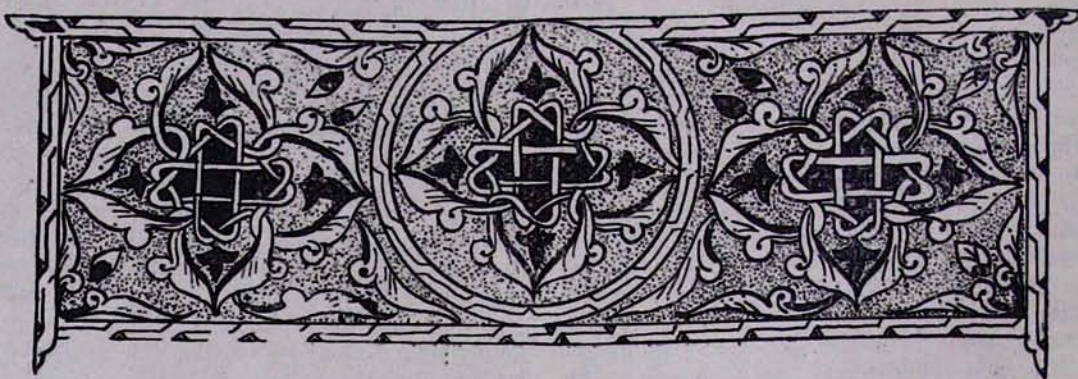

ՍՐԲՈՑ ՂԵՎՈՆԴՅԱՆՑ ՏՈՆԸ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌՈՒՄ

Փետրվարի 4-ին, երեքշաբթի.—Տօն Սրբոց Ղևոնդեանց քահանայիցն:

Մեր ազգային-եկեղեցական պատմության մեջ Ս. Ղևոնդյանց անունն ու նահատակությունը գրավում են բացառիկ կարևոր տեղ: Ս. Ղևոնդյանց նահատակությունը և խնկելի հիշատակը սերտորեն կապված են 451 թվականի Վարդանանց հերոսամարտի հետ:

Նրանք էին՝ Ս. Ղևոնդյանք, «Վասն Յիսուսի և վասն Հայրենեայց» մղված հերոսական պայքարի ոգեշնչողներն ու կապակերպիչները: Եթե մինչև Ավարայրի հերոսամարտը հայ հոգևորականները բնակ էին մտնում ճակատամարտի միջոցին որպես աղոթողներ, Ավարայրում հոգևորականներն էլ ռազմի դաշտ իջան որպես զինված մարտիկներ՝ կռվելու ճշմարտության և ապատության թշնամիների դեմ:

Վարդանանց քաջամարտիկ հայրենասերների հետ նահատակվեցին նաև Ս. Ղևոնդյանք, «յի վնոյն նահատակութեամբ նահատակեցաւ և Աշխարհս Հայոց» (Փարպեցի):

Ս. Ղևոնդյանց նահատակ հոգևորականների մեջ բոցաշունչ եկեղեցական էր Վանանդեցի Ղևոնդ երեցը, թե՛ խոսքով և թե՛ գործով, «Աւարայրի արծիւ, այրն հաւատարիմ և ճշմարտապաշտ»:

Ղևոնդ երեցի անունով սրբագործված նահատակ հոգևորականների ամբողջ խումբը կոչվեց «Ղևոնդեան քահանայք»: Ս. Ղևոնդյանք նահատակվեցին 454 թվականի հուլիս ամսի 31-ին, Ապար աշխարհի Ռևան գյուղի մոտ, Վարդանանց նահատակությունից երեք

տարի հետո, բանտի, աքսորի, չարչարանքի դաժան տարիների կենդանի նպիտակությամբ:

Նահատակված հոգևորականների մեջ էին՝ Հովսեփ կաթողիկոս Հողոցմեցին (Վայոց ձորից), Ռշտունյաց Սահակ եպիսկոպոսը, Վանանդեցի Ղևոնդ երեցը, Եղեգիկցի Արշեն երեցը (Բագրևանդ գավառից), Մուշե երեցը (Աղբակից), Սամվել երեցը (Այրարատի Արած գյուղից), Քաջաջ սարկավազը (Ռշտունիքից), Աբրահամ սարկավազը (Արած գյուղից) և Դենեպետը (Նյուշապուռ քաղաքից):

Ս. Ղևոնդյանց լուսապայծառ անունն ու սուրբ հիշատակը, որպես հայ հավատքի քաջարի նահատակների և հայրենասեր հոգևորականների, նվիրական ու թանկ են եղել մեր պատմության ողջ ընթացքում, հատկապես հայ հոգևորականության և մասնավորաբար Հայ Եկեղեցու կյանքի համար: Ս. Ղևոնդյանց անձնուրաց նահատակությունը, մահվան դեմ քրիստոնեական խիզախումը հանուն հայ հավատի և Հայրենի սուրբ հողի, խորունկ ներշնչման և խանդավառության անսպառ աղբյուր են հանդիսացել մեր լուսաբնակ հավատավոր նախնիների և նախնյաց ավանդույթների հավատարիմ ժառանգորդների համար:

Մայր Աթոռում այս տարի ավանդական հանդիսությամբ նշվեց Ս. Ղևոնդյանց տոնը, որին մասնակցեցին Մայր Աթոռի և Արարատյան թեմի քահանայից դասերը:

Օրվա մեծ տոնի առթիվ, Մայր տաճարում հանդիսավոր ու պատարագ մատուցեց Արա-

ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԸ՝ ՇՐՋԱՊԱՏՎԱԾ ԲԱՐՁՐԱՍՏԻՃԱՆ ՀՈԳԵՎՈՐԱԿԱՆՆԵՐՈՎ ԵՎ ԱՐԱՐԱՏՅԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԹԵՄԻ ՔԱՀԱՆԱՅԻՑ ԴԱՍՈՎ

րատյան թեմից Տ. Գրիգոր քին. Ավետիսյանը և ոգեշունչ քարոզ խոսեց. «Երիցանց սորա զգեցուցից զփրկութիւն, և սուրբք սորա ցնծալով ցնծացեն» (Սաղմոս ՃԼԱ 16) բնաբանով:

Հավարտ ս. պատարագի Մայր Աթոռի և Արարատյան թեմի քահանաները առաջնորդվեցին Վեհարան, որտեղ Արարատյան թեմի առաջնորդական փոխանորդ գերաջնորդ Տ. Գարեգին եպս. Ներսիսյանը Վեհափառ Հայրապետին ուղղված խոսքում հայտնեց քահանայից ծառայական պատրաստակամությունն ու նվիրումը:

Այնուհետև Վեհափառ Հայրապետը, օրվա տոնի առթիվ ողջունելով քահանաներին, իր խոսքում նշեց Վարդանանց հերոսամարտում հայերի բարձր բարոյական արժանիքների մասին. անդրադարձավ հավատքի և հայրենիքի անձնվեր մարտիկ Ղևոնդ երեցի նկարագրին, նշելով, որ նա առաջինն էր, որ իր սուրբ բարձրացրեց հանուն ազատության՝ ոգևորելով նույնիսկ Վարդանին: Եզրափակելով իր խոսքը Վեհափառ Հայրապետը ասաց. «Վարդան ու իր քաջերը ոչ թե պարտվեցին, այլ նահատակվեցին, իսկ քրիստոնեական ըմբռնումով ամեն նահատակություն հաղթանակ է»:

